

FEDERALNO MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA

42

Na temelju članka 81. stavka 6. Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/06, 72/07 i 32/08), federalni ministar prostornog uređenja donosi

PRAVILNIK

O TEHNIČKIM SVOJSTVIMA ZA PROZORE I VRATA

Članak 1.

Ovim Pravilnikom se, u svrhu ispunjavanja bitnih zahtjeva za građevinu, propisuju tehnička svojstva i drugi zahtjevi za građevinske proizvode - prozore i vrata koji se ugrađuju u građevine (u daljnjem tekstu: prozori i vrata), način potvrđivanja usklađenosti prozora i vrata s navedenim zahtjevima.

Članak 2.

Vrata i prozori u smislu ovoga Pravilnika su vrata namijenjena isključivo prolazu pješaka.

Prozorima i vratima u smislu ovoga Pravilnika smatraju se:

- 1) vanjski prozori i vrata ugrađeni u građevinske otvore izgrađenih dijelova koji razdvajaju unutrašnji prostor građevine od vanjskog prostora,
- 2) ostali prozori i vrata na koje se odnose zahtjevi otpornosti na opterećenje vjetrom, vodonepropusnosti, propusnosti zraka, prolaska topline, zvučne izolacije te otpornosti na požar i propuštanje dima.

Prozorima i vratima smatraju se i stijene, po kojima se slične prozorima i vratima, koje se ugrađuju u građevinske otvore na isti način kao prozori i vrata, ako se na njih odnose uvjeti odnosno zahtjevi iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 3.

Odredbe ovog Pravilnika ne primjenjuju se na:

- 1) vrata i stijene izrađene u potpunosti od stakla,
- 2) rotirajuća vrata,
- 3) vrata opremljena mehaničkim pogonom,
- 4) ostakljene krovne konstrukcije i druge krovne konstrukcije sličnog pokrova,
- 5) ovještene fasade,
- 6) garažna vrata, industrijska vrata i vrata za skloništa.

Članak 4.

Tehnička svojstva prozora i vrata moraju biti takva da, u predviđenom roku trajanja građevine, uz propisanu odnosno projektom određenu ugradnju i održavanje, podnose sve utjecaje uobičajene upotrebe i utjecaje okoline, tako da građevina u koju su ugrađeni ispunjava bitne zahtjeve.

Članak 5.

Prozori i vrata proizvode se u proizvodnim pogonima izvan gradilišta.

Članak 6.

Prozori i vrata smiju se ugraditi u građevinu ako ispunjavaju zahtjeve propisane ovim Pravilnikom i ako su za prozor i vrata izdate izjave o usklađenosti propisane odredbama posebnog propisa.

Prozori i vrata koji se ugrađuju između prostora i/ili prostorija koje pripadaju različitim požarnim sektorima smiju se ugraditi u građevinu ako ispunjavaju uvjet iz stavka 1. ovoga članka i ako je za njih izdata potvrda o usklađenosti propisana priznatim tehničkim pravilima iz članka 14. ovog Pravilnika.

Prozori i/ili vrata proizvedeni prema projektu za potrebe ugradnje u tu građevinu, smiju se ugraditi ako je za prozor i vrata dokazana upotrebljivost sukladna projektu i ovom Pravilniku.

Članak 7.

Dokumentacija s kojom se isporučuju prozori i/ili vrata mora sadržavati:

- 1) podatke koji povezuju radnje i dokumentaciju o usklađenosti prozora i vrata i izjave o usklađenosti iz stavka 1. ovoga članka odnosno potvrde o usklađenosti iz stavka 2. ovoga članka,
- 2) podatke u vezi s označavanjem prozora odnosno vrata propisane u Prilogu iz članka 9. stavka 1. ovoga Pravilnika i
- 3) druge podatke značajne za rukovanje, prijevoz, pretovar, skladištenje, ugradnju, upotrebu i održavanje prozora i/ili vrata te za njihov utjecaj na bitna svojstva i trajnost građevine.

Članak 8.

U slučaju neusklađenosti prozora odnosno vrata s tehničkim specifikacijama ili projektom za taj građevinski proizvod, proizvođač prozora i/ili vrata mora odmah prekinuti njihovu proizvodnju i poduzeti mjere radi utvrđivanja i otklanjanja grešaka koje su neusklađenost uzrokovale.

Ako dođe do isporuke neusklađenog prozora i/ili vrata proizvođač odnosno uvoznik mora, bez odgode, o neusklađenosti toga građevinskog proizvoda obavijestiti sve kupce, distributere, ovlaštenu pravnu osobu koja je sudjelovala u potvrđivanju usklađenosti i Federalno ministarstvo prostornog uređenja.

Proizvođač odnosno uvoznik i distributer prozora i/ili vrata, te izvođač građevine, dužni su poduzeti odgovarajuće mjere u cilju održavanja svojstava prozora i vrata tokom rukovanja, prijevoza, pretovara, skladištenja i njihove ugradnje u građevinu.

Članak 9.

Tehnička svojstva i njihovo specificiranje, potvrđivanje usklađenosti, dokazivanje upotrebljivosti, označavanje i ispitivanje prozora i vrata, te potrebni kontrolni postupci kao i drugi zahtjevi koje moraju ispunjavati prozori i vrata, određeni su u Prilogu ovog Pravilnika.

Potvrđivanje usklađenosti prozora i vrata koji nisu obuhvaćeni normama ili znatno odstupaju od normi na koje upućuje Prilog iz stavka 1. ovoga članka, provodi se prema tehničkim dopuštenjima za te građevinske proizvode.

Potvrđivanje usklađenosti u smislu st. 1. i 2. ovoga članka obuhvaća radnje ocjenjivanja usklađenosti prozora i vrata.

Članak 10.

Svojstva prozora i vrata za predvidive uvjete uobičajene uporabe građevine i predvidive utjecaje okoliša na građevinu u njezinom projektiranom uporabnom vijeku moraju se odrediti projektom građevine, osobito u vezi:

- 1) otpornosti na opterećenje vjetrom koja mora odgovarati predviđenom djelovanju vjetra,
- 2) vodonepropusnosti koja mora odgovarati utjecaju kiše pri predviđenom djelovanju vjetra,
- 3) propusnosti zraka, za prozore i vrata koji se ugrađuju u prostorima i prostorijama koje moraju ispunjavati uvjete izmjene zraka i/ili toplinskih gubitaka (provjetravanje u kuhinje, kupaoalice, radne i pomoćne prostorije i sl.) sukladno odredbama posebnog propisa,
- 4) prolaska toplote, za prozore i vrata koji se ugrađuju između vanjskog prostora i grijanih prostorija odnosno između prostorija koje imaju različitu unutarnju projektnu temperaturu sukladno odredbama posebnog propisa,
- 5) zvučne izolacije za prozore i vrata koji se ugrađuju između prostora i/ili prostorija s različitim razinama buke sukladno odredbama posebnog propisa,
- 6) otpornosti na požar i propuštanje dima za prozore i vrata koji se ugrađuju između prostora i/ili prostorija koje pripadaju različitim požarnim sektorima sukladno odredbama posebnog propisa.

Uvjeti za ugradnju, uporabu i održavanje prozora i vrata moraju se odrediti projektom građevine tako da se ispune bitni zahtjevi i drugi uvjeti koje mora ispunjavati građevina.

Ako je projektirani uporabni vijek građevine duži od projektiranog uporabnog vijeka prozora i/ili vrata, projektom se moraju odrediti uvjeti i način njihove zamjene.

Članak 11.

Ako se prozori i/ili vrata proizvode prema projektu, tada glavni projekt mora u programu kontrole i osiguranja kvaliteta sadržavati zahtjeve u svezi s karakteristikama prozora odnosno vrata i postupaka dokazivanja njihove uporabljivosti, najmanje na razini određenoj normama na koje upućuje Prilog iz članka 9. stavak 1. ovoga Pravilnika.

Članak 12.

Kod rekonstrukcije odnosno adaptacije građevine, novougrađeni prozori i/ili vrata smiju imati jednaka ili povoljnija svojstva od postojećih ugrađenih prozora i vrata odgovarajućeg položaja i namjene u građevini, a dokazivanje uporabljivosti tih prozora odnosno vrata provodi se odgovarajućom primjenom normi na koje upućuje Prilog iz članka 9. stavak 1. ovoga Pravilnika.

Kod održavanja građevine odgovarajuće se primjenjuju odredbe stavka 1. ovoga članka, s tim da se ne smije mijenjati oblik i veličina zamijenjenih prozora odnosno vrata.

Članak 13.

Ugradnja i održavanje prozora odnosno vrata određenih projektom moraju biti takvi da osiguraju ispunjavanje projektom određenih svojstava prozora i/ili vrata i ispunjavanje drugih uvjeta iz članka 10. ovoga Pravilnika.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 14.

U građevinu koja se izvodi prema odobrenju za gradnju čiji je sastavni dio glavni projekt izrađen sukladno priznatim tehničkim pravilima koja se odnose na prozore i vrata smiju se ugrađivati prozori i vrata specificirani prema ovom Pravilniku uz uvjet da:

- 1) imaju odgovarajuća tehnička svojstva i na odgovarajući način ispunjavaju druge zahtjeve određene glavnim projektom, i
- 2) da je to određeno izvedbenim projektom i da je sukladno projektu utvrđeno da su uporabljivi za tu građevinu uključujući uvjete njezine upotrebe i utjecaje okoliša.

Članak 15.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje primjena priznatih tehničkih pravila sadržanih u Pravilniku o tehničkim normativima za projektiranje i izvođenje završnih radova u građevinarstvu ("Službeni list SRBiH", broj 21/90), te priznata tehnička pravila i tehničke specifikacije na primjenu kojih ta priznata tehnička pravila upućuju, a koji su u suprotnosti s odredbama ovoga Pravilnika.

Postupci izdavanja svjedodžbi o ispitivanju prozora i vrata prema priznatim tehničkim pravilima iz stavka 1. ovoga članka započeti do 30.06.2009. godine dovršiti će se prema tim tehničkim pravilima.

Swjedodžbe o ispitivanju prozora i vrata izdate prema priznatim tehničkim pravilima iz stavka 1. ovoga članka priznaju se kao dokaz uporabljivosti tih građevinskih proizvoda do datuma važenja koji je u njima određen, ali ne kasnije od 30.06.2009. godine.

Na temelju glavnog projekta u kojem su prozori i vrata specificirani prema priznatim tehničkim pravilima iz stavka 1. ovoga članka može se izdati odobrenje za gradnju ako je zahtjev za izdavanje odobrenja za gradnju zajedno s glavnim projektom podnesen do 30.06.2009. godine.

Članak 16.

Do potpisivanja ugovora kojim se uređuje područje građevinskih proizvoda između Bosne i Hercegovine i Europske unije način označavanja prozora i vrata, svjedodžbe o ispitivanju na teritoriju Federacije BiH, priznaju se kao dokaz valjanosti od strane registriranih i osposobljenih organizacija a sukladno ovom Pravilniku, odnosno bosanskohercegovačkim normama donesenim sukladno načelima usklađivanja europskog zakonodavstva.

Članak 17.

Nakon potpisivanja ugovora iz članka 16. ovog Pravilnika i sukladno tom ugovoru, za projektiranje, izvođenje održavanje građevina mogu se upotrebljavati i prozori i vrata usklađeni sa harmoniziranim tehničkim specifikacijama na koje ovaj Pravilnik ne upućuje ako:

- 1) su naslovi, referencijske oznake i datum početka primjene tih tehničkih specifikacija, te datum završetka istovremene primjene oprečnih nacionalnih tehničkih specifikacija objavljeni u službenom glasniku Europske unije,
- 2) je za te prozore i vrata potvrđena usklađenost s tim tehničkim specifikacijama,
- 3) su ti prozori i vrata uporabljivi u Bosni i Hercegovini s obzirom na geografske, klimatske i druge osobitosti Bosne i Hercegovine.

U građevinu koja se izvodi prema odobrenju za gradnju čiji je sastavni dio glavni projekt izrađen sukladno tehničkim specifikacijama na koje upućuje ovaj Pravilnik, prozori i vrata iz stavka 1. ovoga članka smiju se ugraditi ako imaju odgovarajuća ili povoljnija tehnička svojstva, ako je to određeno izvedbenim projektom i ako je sukladno tom projektu utvrđeno da je uporabljiv za tu građevinu uključujući uvjete njihove ugradnje i utjecaje okoliša.

Članak 18.

Prilog iz članka 9. stavak 1. ovog Pravilnika sastavni je dio ovog Pravilnika.

Članak 19.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-02-2-208/08
siječnja 2009. godine
Sarajevo

Ministar
mr. sc. Salko Obhodaš, v. r.

PRILOG

"TEHNIČKA SVOJSTVA I DRUGI ZAHTEJEVI ZA PROZORE I VRATA, TE NAČIN POTVRĐIVANJA USKLAĐENOSTI"

1. Područje primjene

1.1. Ovim Prilogom se određuju tehnička svojstva i drugi zahtjevi za prozore i vrata, te način potvrđivanja usklađenosti prozora i vrata, ako ovim Pravilnikom nije drukčije propisano.

1.2. Tehnička svojstva i drugi zahtjevi, te potvrđivanje usklađenosti prozora i vrata određuju se odnosno provode, ovisno o vrsti prozora i/ili vrata, prema normama iz točke 6.2.1. ovog Priloga, normama na koje te norme upućuju i odredbama ovoga Pravilnika, te sukladno posebnim propisima.

2. Specificirana svojstva, potvrđivanje usklađenosti i označavanje

2.1. Specificirana svojstva

2.1.1. Tehnička svojstva prozora i vrata, ovisno o vrsti prozora i vrata moraju ispunjavati opće i posebne zahtjeve bitne za njihovu krajnju namjenu u građevini i moraju biti specificirana prema normi BAS EN 14351-1 odnosno prema posebnom propisu.

2.1.2. Prozori i vrata prema podjeli u normi BAS EN 14351-1, te ostali prozori i vrata na koje se odnose zahtjevi otpornosti na opterećenje vjetrom, vodonepropusnosti, propusnosti zraka, prolaska topline i zvučne izolacije, moraju se specificirati prema toj normi.

2.1.3. Prozori i vrata koji se nalaze između prostora različitih požarnih sektora u pogledu otpornosti na požar i propuštanja dima moraju se specificirati sukladno posebnom propisu.

2.1.4. Svojstva prozora i vrata moraju biti specificirana u projektu građevine.

2.1.4.1. Svojstvo propusnosti zraka obvezno se specificira.

2.1.4.2. Svojstvo otpornosti na opterećenje vjetrom, vodonepropusnosti, prolaska topline, zvučne izolacije te otpornost na požar i propuštanje dima mora se specificirati u visnosti o namjeni i položaju prozora ili vrata u građevini i uvjetima njezine upotrebe.

2.2. Potvrđivanje usklađenosti

2.2.1. Potvrđivanje usklađenosti prozora i/ili vrata na koje se primjenjuje ovaj Prilog u pogledu svojstava propusnosti zraka, otpornosti na opterećenje vjetrom, vodonepropusnosti, prolaska topline i zvučne izolacije provodi se, zavisno od vrste prozora i vrata, prema odredbama Dodatka za norme BAS EN 14351-1, te odredbama ovog Priloga i posebnog propisa.

2.3. Označavanje

2.3.1. Prozori i vrata označavaju se, na otpremnici i na prozoru ili vratima prema normi BAS EN 14351-1. Oznaka mora obvezno sadržavati upućivanje na tu normu, a sukladno posebnom propisu.

2.3.2. Oznaka iz točke 2.3.1 ovoga Priloga obvezno sadrži iskazano obavještenje o svojstvima propusnosti zraka te o ostalim svojstvima (kao što su: otpornost na opterećenje vjetrom, vodonepropusnost, prolaz topline, zvučna izolacija te otpornost na požar i propuštanje dima) kada se ta svojstva, u zavisnosti od namjene i položaja prozora i vrata u građevini i uvjetima njezine upotrebe, specificiraju projektom građevine.

3. Ispitivanje

3.1. Ispitivanje svojstava propusnosti zraka, otpornosti na opterećenje vjetrom, vodonepropusnosti, prolaska topline i zvučne izolacije prozora i vrata i uzimanje i priprema uzoraka za ispitivanje, ovisno o vrsti prozora i vrata, provodi se prema normama na koje upućuje norma iz točke 6.2.1. ovog Priloga.

3.2. Ispitivanje prozora i/ili vrata na svojstva otpornosti na požar i na propuštanje dima provodi se, ovisno o vrsti prozora i vrata, prema priznatom tehničkom pravilu iz točke 6.1.3. ovog Priloga i priznatim tehničkim pravilima na koje ono upućuje.

4. Održavanje svojstava

4.1. Održavanje svojstva prozora i/ili vrata tokom prijevoza, pretovara i skladištenja mora se osigurati sukladno uputi proizvođača.

5. Projektiranje

5.1 Djelovanje vjetra određuje se proporcionalno referentnim brzinama vjetra određenim normom nBAS ENV 1991-2-4 za odgovarajuću visinu ugradnje prozora odnosno vrata.

6. Popis priznatih tehničkih pravila i normi

6.1. Priznata tehnička pravila

6.1.2. Pravilnik o tehničkim normativima za projektiranje i izvođenje završnih radova u građevinarstvu ("Službeni list SFRJ", broj 21/90), te priznata tehnička pravila i tehničke specifikacije na primjenu kojih ta priznata tehnička pravila upućuju.

6.1.3. Pravilnik u obavezi atestiranja elemenata tipnih građevinskih konstrukcija na otpornost prema požaru te o

uvjetima kojima moraju udovoljavati organizacije udruženog rada ovlaštene za atestiranje tih proizvoda ("Službeni list SFRJ", broj 24/90), te priznata tehnička pravila i tehničke specifikacije na primjenu kojih ta priznata tehnička pravila upućuju.

6.2 Norme za prozore i vrata

6.2.1.

BAS EN 14351-1:2006	Prozori i vrata - norma za proizvod, izvedbene karakteristike - 1. dio: Prozori i vanjska pješačka vrata bez otpornosti na požar i/ili propuštanje dima (EN 14351-1:2006)
BAS EN 1192:2001	Vrata - Klasifikacija po zahtjevima za čvrstoću (EN 1192:1999)
BAS EN 1529:2001	Krila vrata - Visina, širina, debljina i kutnost - Klase tolerancije (EN 1529:1999)
BAS EN 1530:2001	Krila vrata - Temeljna i lokalna ravnost - Klase tolerancije (EN 1530:1999)
BAS EN 12207:2001	Prozori i vrata - Propusnost zraka - Klasifikacija (EN 12207:1999)
BAS EN 12208:2002	Prozori i vrata - Nepromočivost - Klasifikacija (EN 12208:1999)
BAS EN 12210:2001	Prozori i vrata - Otpornost na opterećenje vjetrom - Klasifikacija (EN 12210:1999)
BAS EN 12210/AC:2005	Prozori i vrata - Otpornost na opterećenje vjetrom - Klasifikacija - Amandman AC (EN 12210:1999/AC:2002)
BAS EN 12219:2002	Vrata - Utjecaj klime - Zahtjevi i klasifikacija (EN 12219:1999)
BAS EN 12608:2005	Profili od tvrdog polivinilklorida (PVC-U) za izradu prozora i vrata - Klasifikacija, zahtjevi i metode ispitivanja (EN 12608:2003)
BAS EN 13115:2005	Prozori - Klasifikacija mehaničkih svojstava - Horizontalno smicanje, uvijanje i sile pri upotrebi (EN 13115:2001)
BAS EN 1125:2003	Građevinski okovi - Dijelovi izlaza za nuždu s pritiskom šipkom - Zahtjevi i ispitne metode (EN 1125:1997+A1:2001)
BAS EN 1125/A1/AC:2005	Građevinski okovi - Naprave izlaza za nuždu s pritiskom horizontalnom šipkom - Zahtjevi i ispitne metode (EN 1125:1997/A1:2001/AC:2002)
BAS ISO 10077-1:2005	Toplinske karakteristike prozora, vrata i zaslona - Proračun koeficijenta prolaska topline - 1. dio: Pojednostavnjena metoda (ISO 10077-1:2000; EN ISO 10077-1:2000)
BAS ISO 10077-2:2005	Toplinske karakteristike prozora, vrata i zaslona - Proračun koeficijenta prolaska topline - 2. dio: Numerička metoda za okvire (ISO 10077-2:2003; EN ISO 10077-2:2003)

На основу члана 81. става 6. Закона о просторном планирању и кориштењу земљишта на нивоу Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 2/06, 72/07 и 32/08), федерални министар просторног уређења доноси

ПРАВИЛНИК

О ТЕХНИЧКИМ СВОЈСТВИМА ЗА ПРОЗОРЕ И ВРАТА

Члан 1.

Овим Правилником се, у сврху испуњавања битних захтјева за грађевину, прописују техничка својства и други захтјеви за грађевинске производе - прозоре и врата који се уграђују у грађевине (у даљем тексту: прозори и врата), начин потврђивања усклађености прозора и врата с наведеним захтјевима.

Члан 2.

Врата и прозори у смислу овог Правилника су врата намијењена искључиво пролазу пјешака.

Прозорима и вратима у смислу овог Правилника сматрају се:

- 1) вањски прозори и врата уграђени у грађевинске отворе изграђених дијелова који раздвајају унутрашњи простор грађевине од вањског простора,
- 2) остали прозори и врата на које се односе захтјеви отпорности на оптерећење вјетром, водонепропусности, пропусности зрака, проласка топлоте, звучне изолације те отпорности на пожар и пропуштање дима.

Прозорима и вратима сматрају се и стијене, по конструкцији сличне прозорима и вратима, које се уграђују у грађевинске отворе на исти начин као прозори и врата, ако се на њих односе услови односно захтјеви из става 1. овог члана.

Члан 3.

Одредбе овог Правилника не примјењују се на:

- 1) врата и стијене израђене у потпуности од стакла,
- 2) ротирајућа врата,
- 3) врата опремљена механичким погоном,
- 4) остакљене кровне конструкције и друге кровне конструкције сличног покрива,
- 5) овјешене фасаде,
- 6) гаражна врата, индустријска врата и врата за склоништа.

Члан 4.

Техничке особине прозора и врата морају бити такве да, у предвиђеном року трајања грађевине, уз прописану одговорност пројектом одређену уградњу и одржавање, поднесу све утицаје уобичајене употребе и утицаје околине, тако да грађевина у коју су уграђени испуњава битне захтјеве.

Члан 5.

Прозори и врата производ се у производним погонима изван градилишта.

Члан 6.

Прозори и врата смију се уградити у грађевину у ако испуњавају захтјеве прописане овим Правилником и ако су за прозор и врата издате изјаве о усклађености прописане одредбама посебног прописа.

Прозори и врата који се уграђују између простора и/или просторија које припадају различитим пожарним секторима смију се уградити у грађевину ако испуњавају услов из става 1. овог члана и ако је за њих издата потврда о усклађености прописана признатим техничким правилима из члана 16. овог Правилника.

Прозори и/или врата произведени према пројекту за потребе уградње у ту грађевину, смију се уградити ако је за прозор и врата доказана употребљивост у складу с пројектом овим Правилником.

Члан 7.

Документација с којом се испоручују прозори и/или врата мора садржавати:

- 1) податке који повезују радње и документацију о усклађености прозора и врата и изјаве о усклађености из става 1. овог члана односно потврде о усклађености из става 2. овог члана,

- 2) податке у вези с означавањем прозора односно врата прописане у Прилогу из члана 7. ставка 1. овог Правилника и
- 3) друге податке значајне за руковање, превоз, претовар, складиштење, уградњу, употребу и одржавање прозора и/или врата те за њихов утицај на битна својства и трајност грађевине.

Члан 8.

У случају неусклађености прозора односно врата с техничким спецификацијама или пројектом за тај грађевински производ, произвођач прозора и/или врата мора одмах прекинути њихову производњу и подузети мере ради утврђивања и отклањања грешака које су неусклађеност узроковале.

Ако дође до испоруке неусклађеног прозора и/или врата произвођач одговорносно увозник мора, без одгађања, о неусклађености тога грађевинског производа обавијестити све купце, дис трибутере, овлашћено правно лице које је судјеловало у потврђивању усклађености и Федерално министарство просторног уређења.

Произвођач односно увозник и дистрибутер прозора и/или врата, те извођач грађевине, дужни су подузети одговорности мјере у циљу одржавања особина прозора и врата током руковања, превоза, претовара, складиштења и њихове уградње у грађевину.

Члан 9.

Техничке особине и њихово специфицирање, потврђивање усклађености, доказивање употребљивости, означавање и испитивање прозора и врата, те потребни контролни поступци као и други захтјеви које морају испуњавати прозори и врата, одређени су у Прилогу овог Правилника.

Потврђивање усклађености прозора и врата који нису обухваћени нормама или знаћно одступају од норми на које упућује Прилог из става 1. овог члана, провод и се према техничким допуштењима за те грађевинске производе.

Потврђивање усклађености у смислу ст. 1. и 2. овог члана обухваћа радње оцјењивања усклађености прозора и врата.

Члан 10.

Својства прозора и врата за предвидиве услове уобичајене употребе грађевине и предвидиве утицаје околине на грађевину у њезином пројектованом употребном вријеме морају се одредити пројектом грађевине, нарочито у вези:

- 1) отпорности на оптерећење вјетром која мора одговарати предвиђеном дјеловању вјетра,
- 2) водонепропусности која мора одговарати утицају кише при предвиђеном дјеловању вјетра,
- 3) пропусности зрака, за прозоре и врата који се уграђују у просторима и просторијама које морају испуњавати услове измјене зрака и/или топлинских губитака провјетравањем (кухиње, купаонице, радне и помоћне просторије и сл.) у складу са одредбама посебног прописа,
- 4) проласка топлоте, за прозоре и врата који се уграђују између вањског простора и грјаних просторија односно између просторија којима имају различиту унутрашњу пројектну температуру у складу са одредбама посебног прописа,
- 5) звучне изолације за прозоре и врата који се уграђују између простора и/или просторија с различитим нивоима буке у складу са одредбама посебног прописа,
- 6) отпорности на пожар и пропуштање дима за прозоре и врата који се уграђују између простора и/или просторија које припадају различитим пожарним секторима у складу са одредбама посебног прописа.

Услови за уградњу, употребу и одржавање прозора и врата морају се одредити пројектом грађевине тако да се испуне битни захтјеви и други услови које мора испуњавати грађевина.

Ako je projektovanje upotrebnog vijeka građevine duže od projektovanog upotrebnog vijeka prozora i/ili vrata, projektom se moraju odrediti uslovi i način njihove zamjene.

Члан 11.

Ako se prozori i/ili vrata proizvode prema projektu, tada glavni projekt mora u programu kontrole i osiguravanja kvaliteta sadržavati zahtjeve u vezi karakteristika prozora odnosno vrata i postupaka do kazivanja njihove upotrebljivosti, najmanje na nivou određenim normama na koje upućuje Прилог из члана 9. став 1. овога Правилника.

Члан 12.

Код реконструкције односно адаптације грађевине, новоуграђени прозори и/или врата с мију имат и једнака или повољнија својства од postojećих у грађених прозора и врата одговарајућег положаја и намјене у грађевини, а доказивање употребљивости тих прозора односно врата провјером одговарајућом примјеном норми на које упућује Прилог из члана 9. став 1. овога Правилника.

Код одржавања грађевине одговарајуће се примјењују одредбе става 1. овога члана, с тим да се не смије мијењати облик и величина замијењених прозора односно врата.

Члан 13.

Уградња и одржавање прозора односно врата од ређених проектом морају бити такви да осигурају испуњавање проектом одређених особина прозора и/или врата и испуњавање других услова из члана 10. овога Правилника.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 14.

У грађевину која се изводи према одобрењу за грађење чији је саставни дио главни пројекат израђен у складу с признатим техничким правилима која се односе на прозоре и врата смију се уграђивати прозори и врата специфицирани према овом Правилнику уз услов да:

- 1) имају одговарајућа техничка својства и на одговарајући начин испуњавају друге захтјеве одређене главним проектом, и
- 2) да је то одређено изведеним проектом и да је у складу с њим утврђено да су употребљиви за ту грађевину укључујући услове њезине употребе и утицаје околине.

Члан 15.

Даном ступања на снагу овога Правилника престаје примјена признатих техничких правила садржаних у Правилнику о техничким нормативима за пројектовање и извођење завршних радова у грађевинарству ("Службени лист СРБХ", број 21/90), те призната техничка правила и техничке спецификације на примјену којих та призната техничка правила упућују, а који су у супротности с одредбама овога Правилника.

Поступци издавања свједоштва о испитивању прозора и врата према признатим техничким правилима из става 1. овога члана започети до 30.06.2009. године довршиће се према тим техничким правилима.

Свједоштво о испитивању прозора и врата издате према признатим техничким правилима из става 1. овога члана признају се као доказ употребљивости тих грађевних производа до датума важења који је у њима одређен, али не касније од 30.06.2009. године.

На основу главног пројекта у којем су прозори и врата специфицирани према признатим техничким правилима из става 1. овога члана може се издати одобрење за грађење ако је захтјев за издавање одобрења за грађење заједно с главним проектом поднесен до 30.06.2009. године.

Члан 16.

До потписивања уговора којим се уређује подручје грађевинских производа из међу Босне и Херцеговине и Европске уније начин означавања прозора и врата, свједоштво о испитивању на територији Федерације БиХ, признају се као доказ вјеројатности од стране регистрованих и оспособљених

организација у складу с овим Правилником, односно босанскохерцеговачким нормама донесеним у складу с начелима усклађивања европског законодавства.

Члан 17.

Након потписивања уговора из члана 16. овог Правилника и у складу с тим уговором, за пројектовање, извођење и одржавање грађевина могу се употребљавати и прозори и врата усклађени са хармонизираним техничким спецификацијама на које овај Правилник не упућује ако:

- 1) су насловни, референцијске ознаке и датум почетка примјене тих техничких спецификација, те датум завршетка истовремене примјене опречних националних техничких спецификација објављени у Службеном гласнику Европске уније,
- 2) је за те прозоре и врата потврђена усклађеност с тим техничким спецификацијама,
- 3) су ти прозори и врата употребљиви у Босни и Херцеговини с обзиром на географске, климатске и друге карактеристике Босне и Херцеговине.

У грађевину која се изводи према одобрењу за грађење чији је саставни дио главни пројекат израђен у складу с техничким спецификацијама на које упућује овај Правилник, прозори и врата из става 1. овога члана смију се уградити ако имају одговарајуће или повољније техничке особине, ако је то одређено изведеним проектом и ако је у складу с тим проектом утврђено да је употребљив за ту грађевину укључујући услове њихове уградње и утицаје околине.

Члан 18.

Прилог из члана 9. став 1. овог Правилника саставни је дио овог Правилника.

Члан 19.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Број 01-02-2-208/08
јануара 2009. године
Сарајево

Министар
др sc. Салко Обхођаш, с. р.

ПРИЛОГ

"ТЕХНИЧКА СВОЈСТВА И ДРУГИ ЗАХТЈЕВИ ЗА ПРОЗОРЕ И ВРАТА, ТЕ НАЧИН ПОТВРЂИВАЊА УСКЛАЂЕНОСТИ"

1. Подручје примјене

1.1. Овим Прилогом се одређују техничка својства и други захтјеви за прозоре и врата, те начин потврђивања усклађености прозора и врата, ако овим Правилником није другачије прописано.

1.2. Техничка својства и други захтјеви, те потврђивање усклађености прозора и врата одређују се односно проводе, зависно од врсте прозора и/или врата, према нормама из тачке 6.2.1. овог Прилога, нормама на које те норме упућују и одредбама овога Правилника, те у складу с посебним прописом.

2. Специфицирана својства, потврђивање усклађености и означавање

2.1. Специфицирана својства

2.1.1. Техничка својства прозора и врата, зависно од врсте прозора и врата морају испуњавати опште и посебне захтјеве битне за њихову крајњу намену у грађевини и морају бити специфицирана према норми БА С ЕН 14351 -1 односно према посебном пропису.

2.1.2. Прозори и врата према подјели у норми БА С ЕН 14351-1, те остали прозори и врата на које се односе захтјеви отпорности на оптерећење вјетром, водонепропусности, пропусности зрака, проласка топлоте и звушне изолације, морају се специфицирати према тој норми.

2.1.3. Прозори и врата који се налазе између простора различитих пожарних сектора у погледу отпорности на пожар и пропуштања дима морају се специфицирати у складу с посебним прописом.

2.1.4. Својства прозора и врата морају бити специфицирана у пројекту грађевине.

2.1.4.1. Својство пропусности зрака обавезно се специфицира.

2.1.4.2. Својство отпорности на оптерећење вјетром, водонепропусности, проласка топлоте, звучне изолације и отпорности на пожар и пропуштање дима мора се специфицирати у зависности од намјене и положаја прозора или врата у грађевини и условима њезине употребе.

2.2. Потврђивање усклађености

2.2.1. Потврђивање усклађености прозора и/или врата на које се примјењује овај Прилог у погледу особина пропусности зрака, отпорности на оптерећење вјетром, водонепропусности, проласка топлоте и звучне изолације проводи се, зависно од врсте прозора и врата, према одредбама Додатка за норму БАС ЕН 14351-1, те одредбама овог Прилога и посебног прописа.

2.3. Означивање

2.3.1. Прозори и врата означавају се, на отпорности и на прозору или вратима према норми БАС ЕН 143 51-1. Ознака мора обавезно садржавати упућивање на ту норму, а у складу с посебним прописом.

2.3.2. Ознака из тачке 2.3.1 овог Прилога обавезно садржи исказано обавјештење о особинама пропусности зрака те о осталим својствима (као што су: отпорност на оптерећење вјетром, водонепропусност, пролаз топлоте, звучна изолација те отпорност на пожар и пропуштање дима) када се та својства, у зависности од намјене и положаја прозора и врата у грађевини и условима њезине употребе, специфицирају пројектом грађевине.

3. Испитивање

3.1. Испитивање својстава пропусности зрака, отпорности на оптерећење вјетром, водонепропусности, проласка топлоте и звучне изолације прозора и врата и узимање и припрема узорака за испитивање, зависно од врсте прозора и врата, проводи се према нормама на које упућује норма из тачке 6.2.1. овог Прилога.

3.2. Испитивање прозора и/или врата на својства отпорности на пожар и на пропуштање дима проводи се, зависно од врсте прозора и врата, према признатом техничком правилу из тачке 6.1.3. овог Прилога и признатим техничким правилима на које оно упућује.

4. Одржавање особина

4.1. Одржавање особина прозора и/или врата током превоза, претовара и складиштења мора се осигурати у складу с путем произвођача.

5. Пројектовање

5.1. Дјеловање вјетра одређује се пропорционално референтним брзинама вјетра одређеним нормом БАС ЕНВ 1991-2-4 за одговарајућу висину уградње прозора односно врата.

6. Попис признатих техничких правила и норми

6.1 Призната техничка правила

6.1.2. Правилник о техничким нормативима за пројектовање и извођење завршних радова у грађевинарству ("Службени лист СФРЈ", број 21/90), те призната техничка правила и техничке спецификације на примјену којих та призната техничка правила упућују.

6.1.3. Правилник о обавезном атестирању елемената типских грађевинских конструкција на отпорност према пожару те о увјетима којима морају удовољавати организације удруженог рада овлашћене за атестирање тих производа

("Службени лист СФРЈ", број 24/90), те призната техничка правила и техничке спецификације на примјену којих та призната техничка правила упућују.

6.2 Норме за прозоре и врата

6.2.1.

БАС ЕН 14351-1:2006	Прозори и врата - норма за производ, изведбене карактеристике - 1. дио: Прозори и вањска пјешачка врата без отпорности на пожар и/или пропуштање дима (ЕН 14351-1:2006)
БАС ЕН 1192:2001	Врата - Класификација по захтјевима за чврстоћу (ЕН 1192:1999)
БАС ЕН 1529:2001	Крила врата - Висина, ширина, дебљина и кутност - Класе толеранције (ЕН 1529:1999)
БАС ЕН 1530:2001	Крила врата - Основна и локална равност - Класе толеранције (ЕН 1530:1999)
БАС ЕН 12207:2001	Прозори и врата - Пропусност зрака - Класификација (ЕН 12207:1999)
БАС ЕН 12208:2002	Прозори и врата - Непромочивост - Класификација (ЕН 12208:1999)
БАС ЕН 12210:2001	Прозори и врата - Отпорност на оптерећење вјетром - Класификација (ЕН 12210:1999)
БАС ЕН 12210/АЦ:2005	Прозори и врата - Отпорност на оптерећење вјетром - Класификација - Амандман АЦ (ЕН 12210:1999/АЦ:2002)
БАС ЕН 12219:2002	Врата - Утицај климе - Захтјеви и класификација (ЕН 12219:1999)
БАС ЕН 12608:2005	Профили од тврдог поливинилхлорида (ПВЦ-У) за израду прозора и врата - Класификација, захтјеви и методе испитивања (ЕН 12608:2003)
БАС ЕН 13115:2005	Прозори - Класификација механичких својстава - Хоризонтално смицање, увијање и силе при употреби (ЕН 13115:2001)
БАС ЕН 1125:2003	Грађевински оклови - Дијелови излаза за нужду с притиском шипком - Захтјеви и испитне методе (ЕН 1125:1997+A1:2001)
БАС ЕН 1125/A1/АЦ:2005	Грађевински оклови - Направе излаза за нужду с притиском хоризонталном шипком - Захтјеви и испитне методе (ЕН 1125:1997/A1:2001/АЦ:2002)
БАС ИСО 10077-1:2005	Топлинске карактеристике прозора, врата и заслона - Прорачун коефицијента проласка топлоте - 1. дио: Поједностављена метода (ИСО 10077-1:2000; ЕН ИСО 10077-1:2000)
БАС ИСО 10077-2:2005	Топлинске карактеристике прозора, врата и заслона - Прорачун коефицијента проласка топлоте - 2. дио: Нумеричка метода за оквире (ИСО 10077-2:2003; ЕН ИСО 10077-2:2003)

Na osnovu člana 81. stava 6 Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/06, 72/07 i 32/08), federalni ministar prostornog uređenja donosi

PRAVILNIK

O TEHNIČKIM SVOJSTVIMA ZA PROZORE I VRATA

Član 1.

Ovim Pravilnikom se, u svrhu ispunjavanja bitnih zahtjeva za građevinu, propisuju tehnička svojstva i drugi zahtjevi za građevinske proizvode - prozore i vrata koji se ugrađuju u građevine (u daljnjem tekstu: prozori i vrata), način potvrđivanja usklađenosti prozora i vrata s navedenim zahtjevima.

Član 2.

Vrata i prozori u smislu ovoga Pravilnika su vrata namijenjena isključivo prolazu pješaka.

Prozorima i vratima u smislu ovoga Pravilnika smatraju se:

- 1) vanjski prozori i vrata ugrađeni u građevinske otvore izgrađenih dijelova koji razdvajaju unutrašnji prostor građevine od vanjskog prostora,
- 2) ostali prozori i vrata na koje se odnose zahtjevi otpornosti na opterećenje vjetrom, vodone propusnosti, propusnosti zraka, prolaska topline, zvučne izolacije te otpornosti na požar i propuštanje dima.

Prozorima i vratima smatraju se i stijene, po kojima konstrukcija slične prozorima i vratima, koje se ugrađuju u građevinske otvore na isti način kao prozori i vrata, ako se na njih odnose uvjeti odnosno zahtjevi iz stava 1. ovoga člana.

Član 3.

Odredbe ovog Pravilnika ne primjenjuju se na:

- 1) vrata i stijene izrađene u potpunosti od stakla,
- 2) rotirajuća vrata,
- 3) vrata opremljena mehaničkim pogonom,
- 4) ostakljene krovne konstrukcije i druge krovne konstrukcije sličnog pokrova,
- 5) ovještene fasade,
- 6) garažna vrata, industrijska vrata i vrata za skloništa.

Član 4.

Tehnička svojstva prozora i vrata moraju biti takva da, u predviđenom roku trajanja građevine, uz propisanu odnosno projektom određenu ugradnju i održavanje, podnose sve utjecaje uobičajene upotrebe i utjecaje okoline, tako da građevina u koju su ugrađeni ispunjava bitne zahtjeve.

Član 5.

Prozori i vrata proizvode se u proizvodnim pogonima izvan gradilišta.

Član 6.

Prozori i vrata smiju se ugraditi u građevinu ako ispunjavaju zahtjeve propisane ovim Pravilnikom i ako su za prozor i vrata izdate izjave o usklađenosti propisane odredbama Pravilnika o certifikaciji građevinskih proizvoda, materijala i opreme koje su u upotrebi odnosno koje se ugrađuju ("Službene novine Federacije BiH", broj 81/07).

Prozori i vrata koji se ugrađuju između prostora i/ili prostorija koje pripadaju različitim požarnim sektorima smiju se ugraditi u građevinu ako ispunjavaju uvjet iz stava 1. ovog člana ako je za njih izdata potvrda o usklađenosti propisana priznatim tehničkim pravilima iz člana 16. ovog Pravilnika.

Prozori i/ili vrata proizvedeni prema projektu za potrebe ugradnje u tu građevinu, smiju se ugraditi ako je za prozor i vrata dokazana upotrebljivost u skladu s projektom i ovim Pravilnikom.

Član 7.

Dokumentacija s kojom se isporučuju prozori i/ili vrata mora sadržavati:

- 1) podatke koji povezuju radnje i dokumentaciju o usklađenosti prozora i vrata i izjave o usklađenosti iz stava 1. ovoga člana odnosno potvrde o usklađenosti iz stava 2. ovoga člana,

- 2) podatke u vezi s označavanjem prozora odnosno vrata propisane u Prilogu iz člana 9. stava 1. ovoga Pravilnika i
- 3) druge podatke značajne za rukovanje, prijevoz, pretovar, skladištenje, ugradnju, upotrebu i održavanje prozora i/ili vrata te za njihov uticaj na bitna svojstva i trajnost građevine.

Član 8.

U slučaju neusklađenosti prozora odnosno vrata s tehničkim specifikacijama ili projektom za taj građevinski proizvod, proizvođač prozora i/ili vrata mora odmah prekinuti njihovu proizvodnju i poduzeti mjere radi utvrđivanja i otklanjanja grešaka koje su neusklađenost uzrokovale.

Ako dođe do isporuke neusklađenog prozora i/ili vrata proizvođač odnosno uvoznik mora, bez odgode, obavijestiti sve kupce, distributere, ovlašteno pravno lice koje je sudjelovalo u potvrđivanju usklađenosti i Federalno ministarstvo prostornog uređenja.

Proizvođač odnosno uvoznik i distributer prozora i/ili vrata, te izvođač građevine, dužni su poduzeti odgovarajuće mjere u cilju održavanja svojstava prozora i vrata tokom rukovanja, prijevoza, pretovara, skladištenja i njihove ugradnje u građevinu.

Član 9.

Tehnička svojstva i njihovo specificiranje, potvrđivanje usklađenosti, dokazivanje upotrebljivosti, označavanje i ispitivanje prozora i vrata, te potrebni kontrolni postupci kao i drugi zahtjevi koje moraju ispunjavati prozori i vrata, određeni su u Prilogu ovog Pravilnika.

Potvrđivanje usklađenosti prozora i vrata koji nisu obuhvaćeni normama ili znatno odstupaju od normi na koje upućuje Prilog iz stava 1. ovoga člana, provodi se prema tehničkim dopuštenjima za te građevinske proizvode.

Potvrđivanje usklađenosti u smislu st. 1. i 2. ovoga člana obuhvaća radnje ocjenjivanja usklađenosti prozora i vrata.

Član 10.

Svojstva prozora i vrata za predvidive uvjete uobičajene upotrebe građevine i predvidive utjecaje okoliša na građevinu u njezinom projektiranom upotrebnom vijeku moraju se odrediti projektom građevine, osobito u vezi:

- 1) otpornosti na opterećenje vjetrom koja mora odgovarati predviđenom djelovanju vjetra,
- 2) vodonepropusnosti koja mora odgovarati uticaju kiše pri predviđenom djelovanju vjetra,
- 3) propusnosti zraka, za prozore i vrata koji se ugrađuju u prostorima i prostorijama koje moraju ispunjavati uvjete izmjene zraka i/ili toplinskih gubitaka (provjetravanje m (kuhinje, kupaonice, radne i pomoćne prostorije i sl.) u skladu sa odredbama posebnog propisa,
- 4) prolaska toplote, za prozore i vrata koji se ugrađuju između vanjskog prostora i grijanih prostorija odnosno između prostorija koje imaju različitu unutarnju projektnu temperaturu u skladu sa odredbama posebnog propisa,
- 5) zvučne izolacije za prozore i vrata koji se ugrađuju između prostora i/ili prostorija s različitim nivoima buke u skladu sa odredbama posebnog propisa,
- 6) otpornosti na požar i propuštanje dima za prozore i vrata koji se ugrađuju između prostora i/ili prostorija koje pripadaju različitim požarnim sektorima u skladu sa odredbama posebnog propisa.

Uvjeti za ugradnju, upotrebu i održavanje prozora i vrata moraju se odrediti projektom građevine tako da se ispune bitni zahtjevi i drugi uvjeti koje mora ispunjavati građevina.

Ako je projektirani upotrební vijek građevine duži od projektiranog upotrebnog vijeka prozora i/ili vrata, projektom se moraju odrediti uvjeti i način njihove zamjene.

Član 11.

Ako se prozori i/ili vrata proizvode prema projektu, tada glavni projekt mora u programu kontrole i osiguranja kvaliteta

sadržavati zahtjeve u vezi karakteristika prozora odnosno vrata i postupaka dokazivanja njihove upotrebljivosti, najmanje na nivou određenom normama na koje upućuje Prilog iz člana 9. stav 1. ovoga Pravilnika.

Član 12.

Kod rekonstrukcije odnosno adaptacije građevine, novougrađeni prozori i/ili vrata smiju imati jednaka ili povoljnija svojstva od postojećih ugrađenih prozora i vrata odgovarajućeg položaja i namjene u građevini, a dokazivanje upotrebljivosti tih prozora odnosno vrata provodi se odgovarajućom primjenom normi na koje upućuje Prilog iz člana 9. stav 1. ovoga Pravilnika.

Kod održavanja građevine odgovarajuće se primjenjuju odredbe stava 1. ovoga člana, s tim da se ne smije mijenjati oblik i veličina zamijenjenih prozora odnosno vrata.

Član 13.

Ugradnja i održavanje prozora odnosno vrata određeni projektom moraju biti takvi da osiguraju ispunjavanje projektom određenih svojstava prozora i/ili vrata i ispunjavanje drugih uvjeta iz člana 10. ovoga Pravilnika.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 14.

U građevinu koja se izvodi prema odobrenju za građenje čiji je sastavni dio glavni projekt izrađen u skladu s priznatim tehničkim pravilima koja se odnose na prozore i vrata smiju se ugrađivati prozori i vrata specificirani prema ovom Pravilniku uz uvjet da:

- 1) imaju odgovarajuća tehnička svojstva i na odgovarajući način ispunjavaju druge zahtjeve određene glavnim projektom, i
- 2) da je to određeno izvedbenim projektom i da je u skladu s njim utvrđeno da su upotrebljivi za tu građevinu uključujući uvjete njezine upotrebe i uticaje okoline.

Član 15.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje primjena priznatih tehničkih pravila sadržanih u Pravilniku o tehničkim normativima za projektiranje i izvođenje za vršnih radova u građevinarstvu ("Službeni list SRBiH", broj 21/90), te priznata tehnička pravila i tehničke specifikacije na primjenu kojih ta priznata tehnička pravila upućuju, a koji su u suprotnosti s odredbama ovoga Pravilnika.

Postupci izdavanja svjedodžbi o ispitivanju prozora i vrata prema priznati tim tehničkim pravilima iz stava 1. ovoga člana započeti do 30.06. 2009. godine dovršit će se prema tim tehničkim pravilima.

Svjedodžbe o ispitivanju prozora i vrata izdate prema priznatim tehničkim pravilima iz stava 1. ovoga člana priznaju se kao dokaz upotrebljivosti tih građevinskih proizvoda do datuma važenja koji je u njima određen, ali ne kasnije od 30.06.2009. godine.

Na osnovu glavnog projekta u kojem su prozori i vrata specificirani prema priznatim tehničkim pravilima iz stava 1. ovoga člana može se izdati odobrenje za građenje ako je zahtjev za izdavanje odobrenja za građenje zajedno s glavnim projektom podnesen do 30.06.2009. godine.

Član 16.

Do potpisivanja ugovora kojim se uređuje područje građevinskih proizvoda između Bosne i Hercegovine i Evropske unije način označavanje prozora i vrata i svjedodžbe o ispitivanju na teritoriji Federacije BiH, priznaju se kao dokaz valjanosti od strane registriranih i osposobljenih organizacija a u skladu s ovim Pravilnikom, odnosno bosanskohercegovačkim normama donesenim u skladu s načelima usklađivanja evropskog zakonodavstva.

Član 17.

Nakon potpisivanja ugovora iz člana 16. ovoga Pravilnika i u skladu s tim ugovorom, za projektiranje, izvođenje i održavanje građevina mogu se upotrebljavati i prozori i vrata usklađeni sa

harmoniziranim tehničkim specifikacijama na koje ovaj Pravilnik ne upućuje ako:

- 1) su naslovi, referencijske oznake i datum početka primjene tih tehničkih specifikacija, te datum za vršetka istovremene primjene oprečnih nacionalnih tehničkih specifikacija objavljeni u službenom glasniku Evropske unije,
- 2) je za te prozore i vrata potvrđena usklađenost s tim tehničkim specifikacijama,
- 3) su ti prozori i vrata upotrebljivi u Bosni i Hercegovini s obzirom na geografske, klimatske i druge osobitosti Bosne i Hercegovine.

U građevinu koja se izvodi prema odobrenju za građenje čiji je sastavni dio glavni projekt izrađen u skladu s tehničkim specifikacijama na koje upućuje ovaj Pravilnik, prozori i vrata iz stava 1. ovoga člana smiju se ugraditi ako imaju odgovarajuća ili povoljnija tehnička svojstva, ako je to određeno izvedbenim projektom i ako je u skladu s tim projektom utvrđeno da je upotrebljiv za tu građevinu uključujući uvjete njihove ugradnje i uticaje okoline.

Član 18.

Prilog iz člana 9. stav 1. ovoga Pravilnika sastavni je dio ovog Pravilnika.

Član 19.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-02-2-208/08
januara 2009. godine
Sarajevo

Ministar
mr. sc. Salko Obhodaš, s. r.

PRILOG

"TEHNIČKA SVOJSTVA I DRUGI ZAHTEJEVI ZA PROZORE I VRATA, TE NAČIN POTVRĐIVANJA USKLAĐENOSTI"

1. Područje primjene

1.1. Ovim Prilogom se određuju tehnička svojstva i drugi zahtjevi za prozore i vrata, te način potvrđivanja usklađenosti prozora i vrata, ako ovim Pravilnikom nije drukčije propisano.

1.2. Tehnička svojstva i drugi zahtjevi, te potvrđivanje usklađenosti prozora i vrata određuju se odnosno provode, zavisno od vrste prozora i/ili vrata, prema normama iz tačke 6.2.1. ovog Priloga, normama na koje te norme upućuju i odredbama ovoga Pravilnika, te u skladu s posebnim propisom.

2. Specificirana svojstva, potvrđivanje usklađenosti i označavanje

2.1. Specificirana svojstva

2.1.1. Tehnička svojstva prozora i vrata, zavisno od vrste prozora i vrata moraju ispunjavati opće i posebne zahtjeve bitne za njihovu krajnju namjenu u građevini i moraju biti specificirana prema normi BAS EN 14351-1 odnosno prema posebnom propisu.

2.1.2. Prozori i vrata prema podjeli u normi BAS EN 14351-1, te ostali prozori i vrata na koje se odnose zahtjevi otpornosti na opterećenje vjetrom, vodonepropusnosti, propusnosti zraka, prolaska topline i zvučne izolacije, moraju se specificirati prema toj normi.

2.1.3. Prozori i vrata koji se nalaze između prostora različitih požarnih sektora u pogledu otpornosti na požar i propuštanja dima moraju se specificirati u skladu s posebnim propisom.

2.1.4. Svojstva prozora i vrata moraju biti specificirana u projektu građevine.

2.1.4.1. Svojstvo propusnosti zraka obvezno se specificira.

2.1.4.2. Svojstvo otpornost i na opterećenje vjetrom, vodonepropusnosti, prolaska topline, zvučne izolacije te otpornost na požar i propuštanje dima mora se specificirati u

zavisnosti od namjene i položaja prozora ili vrata u građevini i uvjetima njezine upotrebe.

2.2. Potvrđivanje usklađenosti

2.2.1. Potvrđivanje usklađenosti prozora i/ili vrata na koje se primjenjuje ovaj Prilog u pogledu svojstava propusnosti zraka, otpornosti na opterećenje vjetrom, vodonepropusnosti, prolaska topline i zvučne izolacije provodi se, zavisno od vrste prozora i vrata, prema odredbama Dodatka za norme BAS EN 14351-1, te odredbama ovog Priloga i posebnog propisa.

2.3. Označavanje

2.3.1. Prozori i vrata označavaju se, na otpremnici i na prozoru ili vratima prema normi BAS EN 14351-1. Oznaka mora obavezno sadržavati upućivanje na tu normu, a u skladu s posebnim propisom.

2.3.2. Oznaka iz tačke 2. 3.1 ovoga Priloga obavezno sadrži iskazano obavještenje o svojstvima propusnosti zraka te o ostalim svojstvima (kao što su: otpornost na opterećenje vjetrom, vodonepropusnost, prolaz topline, zvučna izolacija te otpornost na požar i propuštanje dima) kada se ta svojstva, u zavisnosti od namjene i položaja prozora i vrata u građevini i uvjetima njezine upotrebe, specificiraju projektom građevine.

3. Ispitivanje

3.1. Ispitivanje svojstava propusnosti zraka, otpornosti na opterećenje vjetrom, vodonepropusnosti, prolaska topline i zvučne izolacije prozora i vrata i uzimanje i priprema uzoraka za ispitivanje, zavisno od vrste prozora i vrata, provodi se prema normama na koje upućuje norma iz tačke 6.2.1. ovog Priloga.

3.2. Ispitivanje prozora i/ili vrata na svojstva otpornosti na požar i na propuštanje dima provodi se, zavisno od vrste prozora i vrata, prema priznatom tehničkom pravilu iz tačke 6.1.3. ovog Priloga i priznatim tehničkim pravilima na koje ono upućuje.

4. Održavanje svojstava

4.1. Održavanje svojstva prozora i/ili vrata tokom prijevoza, pretovara i skladištenja mora se osigurati u skladu s uputom proizvođača.

5. Projektiranje

5.1. Djelovanje vjetra određuje se proporcionalno referentnim brzinama vjetra određenim normom nBAS ENV 1991-2-4 za odgovarajuću visinu ugradnje prozora odnosno vrata.

6. Popis priznatih tehničkih pravila i normi

6.1 Priznata tehnička pravila

6.1.2. Pravilnik o tehničkim normativima za projektiranje i izvođenje završnih radova u građevinarstvu ("Službeni list SFRJ", broj 21/90), te priznata tehnička pravila i tehničke specifikacije na primjenu kojih ta priznata tehnička pravila upućuju.

6.1.3. Pravilnik u obavezi atestiranja elemenata tipnih građevinskih konstrukcija na otpornost prema požaru te o uvjetima kojima moraju udovoljavati organizacije udruženog rada ovlaštene za atestiranje tih proizvoda ("Službeni list SFRJ",

broj 24/90), te priznata tehnička pravila i tehničke specifikacije na primjenu kojih ta priznata tehnička pravila upućuju.

6.2 Norme za prozore i vrata

6.2.1.

BAS EN 14351-1:2006	Prozori i vrata - norma za proizvod, izvedbene karakteristike - 1. dio: Prozori i vanjska pješačka vrata bez otpornosti na požar i/ili propuštanje dima (EN 14351-1:2006)
BAS EN 1192:2001	Vrata - Klasifikacija po zahtjevima za čvrstoću (EN 1192:1999)
BAS EN 1529:2001	Krila vrata - Visina, širina, debljina i kutnost - Klase tolerancije (EN 1529:1999)
BAS EN 1530:2001	Krila vrata - Osnovna i lokalna ravnoteža - Klase tolerancije (EN 1530:1999)
BAS EN 12207:2001	Prozori i vrata - Propusnost zraka - Klasifikacija (EN 12207:1999)
BAS EN 12208:2002	Prozori i vrata - Nepromočivost - Klasifikacija (EN 12208:1999)
BAS EN 12210:2001	Prozori i vrata - Otpornost na opterećenje vjetrom - Klasifikacija (EN 12210:1999)
BAS EN 12210/AC:2005	Prozori i vrata - Otpornost na opterećenje vjetrom - Klasifikacija - Amandman AC (EN 12210:1999/AC:2002)
BAS EN 12219:2002	Vrata - Uticaj klime - Zahtjevi i klasifikacija (EN 12219:1999)
BAS EN 12608:2005	Profil od tvrdog polivinilklorida (PVC-U) za izradu prozora i vrata - Klasifikacija, zahtjevi i metode ispitivanja (EN 12608:2003)
BAS EN 13115:2005	Prozori - Klasifikacija mehaničkih svojstava - Horizontalno smicanje, uvijanje i sile pri upotrebi (EN 13115:2001)
BAS EN 1125:2003	Građevinski okovi - Dijelovi izlaza za nuždu s pritiskom - Zahtjevi i ispitne metode (EN 1125:1997+A1:2001)
BAS EN 1125/A1/AC:2005	Građevinski okovi - Naprave izlaza za nuždu s pritiskom horizontalnom šipkom - Zahtjevi i ispitne metode (EN 1125:1997/A1:2001/AC:2002)
BAS ISO 10077-1:2005	Toplinske karakteristike prozora, vrata i zaslona - Proračun koeficijenta prolaska topline - 1. dio: Pojednostavnjena metoda (ISO 10077-1:2000; EN ISO 10077-1:2000)
BAS ISO 10077-2:2005	Toplinske karakteristike prozora, vrata i zaslona - Proračun koeficijenta prolaska topline - 2. dio: Numerička metoda za okvire (ISO 10077-2:2003; EN ISO 10077-2:2003)